

Socialdemokraterna i Saltsjö-Boo

Handlingsprogram för jämlikhet i Nacka 2023 – 2026

”Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önsknings och påverka det egna samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därmed är jämlikhet frihetens förutsättning. Socialdemokratin vill avlägsna de ekonomiska, sociala och kulturella hindren för människors frigörelse.”¹

De senaste åren har visat att det går att genomföra en politik för ökad jämlikhet och jämställdhet. Socialdemokratin har stått fast i vår övertygelse att vi måste ta oss an de stora samhällsproblemen tillsammans. Demokrati är både ett medel och ett mål.

Samtidigt är det tydligt hur klassklyftorna har ökat under en längre tid. Skillnaderna mellan vanliga löntagare och de som har ansevärd kapitalinkomster har vuxit. Skillnaden mellan att ha ett tryggt och fast jobb, och att gå från deltidsjobb till deltidsjobb eller inte komma in i arbetslivet alls, har också blivit allt större. Det motverkar jämställdheten och förstärker patriarkala strukturer. Vuxna som lever i utsatthet och fattigdom delar det med sina barn, och risken är påtaglig att det går i arv i generationer. Klyftorna mellan stad och land har vuxit, liksom klyftorna inom olika delar av städerna.

Demokratin ska tryggas och fördjupas. Konservativa och auktoritära partier och strömningar som motsätter sig jämställdhet, trygghet och inflytande för vanliga löntagare, och som pekar ut enskilda grupper som mindre värda, ska motverkas med full kraft. Sverige ska hålla samman.

Bevarandet och utvecklandet av vår välfärdsstat förutsätter en gemensam och inkluderande nationell tillhörighet som inte har med etnicitet utan bygger på medborgarskap. På 1990-talet började vår nationella samhörighet glida isär då många tidigare naturliga mötesplatser succesivt försvann. En sådan var den klasslösa skolan, en annan var värnplikten för unga män möttes över klassgränserna. Gemenskapen börjar i mötet mellan människor och gemensamma upplevelser. Många viktiga mötesplatser har försvunnit. Det är viktigt att existerande plattformar prioriteras och att nya skapas.

¹ Inledning till **Socialdemokratiska arbetarepartiets Riktlinjer inför 2021 års kongress**

Varje barn i Sverige ska ha en trygg uppväxt; fysiskt, psykiskt och ekonomiskt. Barn ska få växa upp som jämlikar, och där samhället gör stora ansträngningar för att visa på så många möjligheter att de kan forma sin egen framtid. Vi ska tro på barnen, så att de vågar tro på sig själva.

Välfärden kräver både att fler är med och arbetar i den, och att fler är med och finansierar den genom sitt arbete i andra sektorer. Arbete och utveckling ger sammanhållning och framtidstro, och vi ska göra vår del för att uppnå det. Vi bygger landet och Nacka.

Nacka – en historisk tillbakablick

2021 firades Nacka kommuns 50-årsjubileum, ett jubileum som samtidigt innebär ett 50-årigt borgerligt styre. Detta halvsekkellånga majoritetsstyre sammanfaller väl med den period då klyftorna i vårt land ökat i snabb takt. Nacka har med start under 1980-talet fungerat som nyliberal experimentverkstad för den nyliberala frammarschen bland en del av Sveriges kommuner. Det är säkert ingen överdrift att hävda att Nacka är en av de kommuner där de mest långtgående liberala marknadslösningarna har fått härja som friast och där ojämlikheten och klassklyftorna blivit större än i nästan någon annanstans i Sverige. Genom en exploateringsstyrd byggboom har Nackas invånarantal på senare år vuxit mycket snabbare än vad viktiga samhällsfunktioner klarar av.

Genom den påtvingade kommunsammanslagningen 1971 bildades ett Nacka med en mycket komplicerad och spretig struktur och förutsättningar. Saltsjö-Boo har t ex mer gemensamt med Värmdö än med Sickla, Älta på samma sätt med Tyresö och delar av västra Sickla med sin närhet till huvudstaden har ibland kallats Nackamalm. De olika delarna av Nacka har sin särart genom sin historia. Med de uppenbara olikheterna mellan Nackas kommundelar skulle kommunpolitiken demokratiseras genom återinrättande av lokalt anpassade lösningar där de i området boendes synpunkter får stor betydelse för beslut som rör lokalsamhället i de olika kommundelarna och dess utveckling.

Övergripande politik

1980 var Sverige världens kanske mest jämlika land. Klyftorna har sedan dess ökat snabbare i Sverige än i så gott som alla jämförbara länder. Att vända den utvecklingen är svensk socialdemokratins största utmaning framåt.

Ojämlikhet är ingen naturlag. Den viktigaste lärdomen av socialdemokratins historia är att samhället går att förändra om den politiska viljan finns. Men att vända samhällsutvecklingen och sluta klyftorna kommer att vara en svår och mödosam

uppgift. Just därför är det en uppgift värdig socialdemokratien. Tillsammans kan vi skapa en bättre framtid och sätta punkt för den nyliberala era som satt jaget framför laget.

Nacka är en av Sveriges mest segregerade kommuner mätt i skillnaden mellan dem som är resursstarka, ex vis fler än 6 000 årslönemiljonärer, och dem som är resurssvagast. Redan för 10 år sedan var genomsnittslönen 3 gånger högre i Saltsjöbaden än i Fisksätra. Idag är klyftorna ännu större, också mellan andra kommundelar i Nacka som är en kommun där klasstillhörighet får en allt större betydelse för individens livschanser.

Vi ska vända på varje sten för att bekämpa gängkriminaliteten.

Vi satsar på våra barn och se till att de får trygga uppväxtförhållanden. Det görs genom att stärka skolan, fritidsaktiviteter, socialtjänsten och samverka med polisen. Detta görs genom att arbeta lokalt och fokuserat på att stötta varje individ. Vi måste stoppa rekryteringen till kriminella nätverk.

Grön miljö och arbetsmarknad

Vi vill skapa ett hållbart Nacka genom att bevara naturen, utveckla och bygga genom att tänka på alla som bor här idag, samtidigt som vi planerar för framtiden. För att lyckas behöver vi hållbara och tillförlitliga prognoser för planeringsprocessen när det gäller befolkningstillväxt, trafikutveckling, miljöstatus och behov av byggnationstakt. Vi värnar miljön och människor i miljön.

Vi ska vara klimatneutrala år, agenda 2030. Vi ska investera oss ur miljökrisen genom att satsa på gröna jobb. Nacka är en skärgårdskommun med vacker natur. Den miljön ska vi se till att värna när vi bygger i den omfattning som sker idag. De gröna stråken måste bevaras. Bygga smart för framtiden så att vi inte drabbas av onödiga översvämningar längre fram. För många hårda ytor skapar plats för vatten att flyta omkring. När vi expanderar och bygger är det särskilt viktigt att se till att vi inte bygger på förorenad mark. Nacka ska satsa på gröna arbeten och skapa incitament för nackaborna att investera i miljö.

Vi ska ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden

Vi vill säkra välfärdssystemet, bryta segregationen i våra skolor. Det svenska skolsystemet är unikt i världen, inget annat land vill ta efter vårt system som i grunden driver segregationen. En stor och ökande segregation är en grogrund för brottslighet. Detta måste vi ändra på. Nacka är en av de kommuner i Sverige med den mest utvecklade bostadssegregationen, vilket ökar segregationen ytterligare.

Den vinstdrivna marknadsskolan och orättvisa urvalsregler i skolvalet förstärker segregationen ytterligare. Detta är forskarvärlden så gott som överens om. Elever som har sämre förutsättningar samlas i en skola och de med bättre förutsättningar i en annan. I vårt svenska samhälle med en stark och rättvis välfärd ska skolsystemet minska skillnaderna i barns uppväxtvillkor, inte öka dem ytterligare som sker idag.

Allt vi gör mandatperioden 2023 - 2026 skall underordnas dessa mål som bygger på en feministisk grundsyn, allas rösträtt, allas möjligheter till rättvisa och jämlika livschanser.

Översiktsplanen

Översiktsplanen har en central roll i kommunernas arbete att formulera strategier för en långsiktigt hållbar utveckling. En översiktsplan ska ange såväl en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi som grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden. Översiktsplanen ska visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Planen ska också ge vägledning för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. ... En översiktsplan ska kunna förstås och användas av många olika aktörer, både av professionella användare och av privatpersoner. Kommunens ställningstaganden ska tydligt framgå av planen för att underlätta tillämpningen av planen och öka förståelsen för kommunens bedömningar.²

En ny eller reviderad Översiktsplan skall fastställas för varje mandatperiod. Den kommande Översiktsplanen kommer att bli särskilt viktig för att nå de mål vi har satt upp i denna handlingsplan. Även om Översiktsplanen ger uttryck för majoritetens slutsatser, är Socialdemokraternas uppfattning viktiga politiska ställningstaganden.

Därför vill vi att

- ✓ Alla byggprojekt ska klara höga miljökrav
- ✓ Mark som fortfarande ägs av kommunen får inte används för markspekulation
- ✓ Kommunens prognoser om befolkningstillväxt, trafikutveckling etc. skall vara tillförlitliga
- ✓ Nacka kommun ska ta fram en Klimatanpassningsplan
- ✓ Utveckla lokala stadsdelar i Nacka med attraktiva centrum
- ✓ Byggtakten halveras i hela kommunen

² Boverket 2020

- ✓ Infrastruktur måste vara klar när större projekt godkänns
- ✓ Fungerande infartsparkeringar i hela kommunen
- ✓ Projektera fler ytor för idrott och fritid
- ✓ Planering av byggande av äldreboenden i centrala lägen måste finnas med redan i översiktsplanen
- ✓ I stadsplaneringen måste vi bygga säkra gång- och cykelstråk.

Miljö

Nacka är Stockholmsregionens tredje största kommun och växer i högt tempo. Vi vill att Nacka ska utvecklas på ett sätt som säkrar en hållbar framtid. Vi anser att Nacka ska vara pådrivande i omställningsarbetet i enlighet med Parisavtalet och arbeta för att de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 uppnås.

Med den upptrissade exploateringstakt som råder i Nacka kommun vill vi socialdemokrater att exploateringstakten halveras inte bara i det centrala Nacka utan till hela Nacka. Vi vill återta den politiska styrningen och garantera en demokratisk och ansvarsfull samhällsutveckling.

Utan fungerande ekosystem raseras grunden för ett hållbart samhälle. En minskande biologisk mångfald hotar vår matförsörjning, vår tillgång till rent vatten, vår ekonomi, hälsa och livskvalitet. Forskningsrön indikerar dessutom på att utarmningen av ekosystem och vår hantering av vilda djur bidragit till att sjukdomar sprids mellan människor och djur.

Nacka behöver ha en kommunal strategi och handlingsplan för att kunna uppnå målen, med konkreta och tidsatta åtgärder. Kommunens egna verksamheter ska ha en koldioxidbudget. Syftet med en sådan är att tydliggöra vilka utmaningar kommunen står inför och hur vi kan uppnå målen. Bland annat kan den visa vilka utsläpp kommunen har och hur mycket utsläppen måste minska. Gröna kilar och våtmarker är ett viktigt inslag för den biologiska mångfalden, och de ska så långt det är möjligt värnas och utvecklas.

Alla ska kunna källsortera enkelt. Vi vill att fler ska få möjlighet att få avfallet hämtat nära eller vid bostaden, även i villaområden. Därutöver bör fler och attraktiva centraler med längre öppettider öppnas för återbruk och återvinning.

- ✓ Vi vill att Miljökonsekvensutredning och inte endast Miljöutredning skall vara standard vid samtliga större byggprojekt i kommunen
- ✓ Alla infrastrukturprojekt skall uppfylla kraven i Miljöbalken
- ✓ Dra ned på byggtakten i kommunen
- ✓ Kommunen ska bidra till minskade utsläpp av fossila bränslen genom solpaneler
- ✓ Säkerställa att nya fotbollsplaner med konstgräsbeläggning blir miljövänliga
- ✓ Ställa krav på klimatsmarta lösningar i allt byggande och boende
- ✓ Underlätta för Nackabor att bli mikroproducenter av el
- ✓ Verka för fossilfri uppvärmning
- ✓ Förbättra möjligheterna för återvinning och uppmuntra källsortering

Stadsbyggnad

Översiktsplanen tar den moderatledda kommunledningen lätt på. Bristen på detaljplaner drabbar hela kommunen. Nacka är även en av landets mest segregerade kommuner vad gäller boendet. Vi vill att utbyggnaden planeras och genomförs parallellt med en utveckling av alla kommundelar. Samtidigt som centrala Nacka förtätas måste kraft ägnas även åt våra andra delar av kommunen. När Nacka växer och förtätas, är det viktigt att ta hänsyn till de boendes synpunkter. Närmiljön ska ha god kvalitet med grönska och närhet till kultur-, fritids- och idrottsmöjligheter. I alla ärenden som rör miljö- och stadsbyggnad måste boendes och lokala intressenters önskemål beaktas på ett betydligt bättre sätt än idag.

- ✓ Nacka kommun ska vara rustad för att hantera extremväder eller andra händelser som kan påverka el, digital kommunikation, vattenförsörjning, dagvatten etc
- ✓ bemanna kommunens olika verksamheter med egen kompetens i stället för den nyliberala modellen att skära ner på kommunens egen kompetens så mycket det går och istället köpa in konsulttjänster
- ✓ inte sälja kommunal mark till kommersiella exploatörer utan att ge de lokala områdena en grön och god miljö, hållbarhet och utrymme för lek och

rekreation.

- ✓ inte initiera bostadsprogram utan att infrastruktur s s vägar, vatten, avlopp etc samtidigt byggs ut för att klara ökad befolkningsmängd, trafik etc
- ✓ Mark som ägs av kommunen ska inte användas i markspekulation utan användas till gemensamma projekt
- ✓ prioritera brottsförebyggande arbetet med BRÅ och skapa trygga miljöer för Nackas invånare. Nacka kommun tar fram en plan för hur näringslivet, det civila samhällets organisationer och enskilda kan involveras ytterligare i det lokala brottsförebyggande arbetet.
- ✓ stärka människors inflytande i lokalsamhället genom att flytta beslut närmare medborgarna
- ✓ offentliga investeringar och konsumtion snarare än ökad privat konsumtion genom skattesänkningar.
- ✓ bygga fler hyreslägenheter till rimlig kostnad som fler kan efterfråga
- ✓ Nackabornas närmiljö ska ha god kvalitet med grönska och närhet till fritids- och idrottsmöjligheter
- ✓ Alla ska ha ett eget hem

Trafik

En fungerande infrastruktur är nödvändig för att vardagen skall fungera för oss alla. Infrastrukturen för trafik är undermålig i stora delar av Nacka. Likaså möjligheter att parkera. Både för att förrätta ärenden i närsamhället som att genom infartsparkeringar kunna utnyttja kollektivtrafiken. Det är kaos och värmdöborna vittnar om samma situation. Något måste göras! Vi anser i alla fall att byggnationen ska bromsas till dess att infrastrukturen är på plats. Inte minst kräver detta en hållbar utbyggnad av laddinfrastruktur. Vi ska ta hänsyn till den gröna omställningen och möjliggöra för infrastruktur som avlastar miljön.

Vi vill verka för utveckling av fler tvärförbindelser och snabbusslinjer som går direkt från en plats till en annan, men också hitta mindre kollektivtrafikslag. Ett exempel kan vara

minibussar som kan köra in på mindre vägar i villa-/bostadsområden, vilket underlättar resor med kollektivtrafik och minskar.

Vi vill öka resandet med båt. Sjötrafiken är populär men otillräckligt utvecklad. För att fler ska kunna välja sjövägen för sin dagspendling vill vi öka antalet båtlinjer och båthållplatser.

För att underlätta resandet med kollektivtrafiken i allmänhet vill vi se över och öka tillgången till infartsparkeringar. Dessa parkeringar behöver finnas vid knutpunkter för kollektivtrafiken. Det är nödvändigt både för att underlätta pendling och för att minska klimatpåverkan.

Avgifter för att åka över nya Skurubron är orimligt, och de planerna borde ha stoppats för länge sedan. Socialdemokraterna vill fortsatt verka för att avgifterna slopas. Det är inte rimligt att den enda vägen till andra delar av Nacka och ut i landet, för en stor del av Nackaborna, ska vara avgiftsfinansierad.

Vägarna i Nacka skall finansieras via skattemedel. Systemet med utdebitering av gatukostnader till fastighetsägare i efterhand är att betrakta som dold fastighetsskatt som drabbar ägarna av småhus i de så kallade utvecklingsområdena. Då ex vis moderaterna är motståndare till fastighetsskatt är detta system både obegripligt och orättvist. Vi vill att

- ✓ Byggtakten ska ske så att infrastrukturen hänger med
- ✓ Bygga ut antalet laddstolpar
- ✓ Lokala ringleder med elektrifierad buss
- ✓ Det ska vara billigt att åka kollektivt
- ✓ Fler stombusslinjer till och från Nacka
- ✓ Nej till broavgift på Skurubron
- ✓ Utveckla tvärförbindelser i Nacka
- ✓ Öka antalet båtlinjer och båthållplatser för att fler ska kunna välja sjövägen för dagspendling

- ✓ Fungerande infartsparkeringar för anslutning till kollektivtrafikens skall finnas överallt där behov finns
- ✓ Satsa på säkra gång- och cykelvägar
- ✓ Bygga fler cykelparkeringar
- ✓ Genomföra en upprustning av Saltsjöbanan med nya moderna vagnar och ökad turtäthet
- ✓ Samtliga vägkostnader ska finansieras via skatten

Brottförebyggande och trygghet

Kriminaliteten begränsar människors frihet. Det är mest allvarligt för den som utsätts direkt, men det skapar även oro, rädsla och vanmakt hos brottsoffrens familjer och grannar. Den organiserade brottsligheten påverkar hela samhällen. Den fördjupar segregationen i skolor och bostadsområden. Kriminaliteten kan vara urskillningslös, men de som har små ekonomiska marginaler eller bor i utsatta områden löper särskilt stor risk att drabbas. Kriminaliteten tär på sammanhållningen och försvårar ett solidariskt samhällsbygge på alla områden. Därför är kampen mot kriminalitet och dess orsaker också en tydlig jämlikhetsfråga. ³

För oss är kraftigt minskad segregation, gemenskap och en välfärd som utjämnar klasskillnader där alla oavsett bakgrund har samma livschanser det enda som kort- och långsiktigt förebygger brott.. Den nödvändiga gemenskapen börjar i mötet mellan människor och gemensamma upplevelser. Många viktiga mötesplatser har försvunnit. Det är viktigt att existerande plattformar prioriteras och att nya skapas i lokalsamhället. Där människor möts till överläggningar om vardagens och livets förutsättningar uppstår starka rörelser. Det är i detta lokalsamhälle bestående av boende, föreningar, lokala centra, en skola för alla och där man bryr sig det starka civilsamhället finns.

Civilsamhället kan aldrig, som den styrande majoriteten i Nacka tror, ersättas av ronderande väktare, fler kameror och poliser och andra tjänstemän som utan personkännedom eller lokal förankring ska lösa vårt gemensamma trygghetsbehov. Det är självklart att det t ex behövs starka rättsvårdande myndigheter och en fungerande lagstiftning i kampen mot organiserad och demokratihotande kriminalitet. Men för oss

³Ur **Socialdemokratiska arbetarepartiets Riktlinjer inför 2021 års kongress**

byggs det trygga samhället av oss alla där vi var och en inte kan göra allt för att minska klyftorna i samhället. Men där alla kan göra mer. Vi vill att

- ✓ Nacka kommun inrättar funktion och samhällsstöd avhopparverksamhet för individer som vill bryta en kriminell bana
- ✓ Nacka kommun tar fram en handlingsplan för att förbättra situationen i utsatta områden i kommunen
- ✓ Prioritera brottsförebyggande arbetet med BRÅ och skapa trygga miljöer för Nackas invånare
- ✓ Nacka kommun ska kontinuerligt kartlägga brottsligheten och dess konsekvenser inom kommunens geografiska område, analysera och komplettera resultatet samt samman-ställa detta i en lägesbild.
- ✓ Utifrån lägesbilden ska Nacka kommun ta ställning till behovet av åtgärder för att förebygga brott och formulera detta i en åtgärdsplan
- ✓ Nacka kommun ska minst vartannat år upp-datera sin lägesbild och följa upp sin åtgärdsplan
- ✓ Nacka kommun ska inom sitt geografiska område ta ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet genom att verka för att överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer samt att strategiska brottsförebyggande frågor kan hanteras i ett råd bestående av de aktörer som är närmast berörda av arbetet
- ✓ Nacka kommun skapar förutsättningar för att identifiera behov av lokala
- ✓ återfallsförebyggande åtgärder och för samverkan kring sådana åtgärder.
- ✓ Identifiera bakomliggande orsakerna till gängbrottsligheten
- ✓ Förebygga våld i nära relationer
- ✓ Stödja föreningsliv som erbjuder goda mötesplatser för ökad integration, gemenskap, trygghet och livskvalité
- ✓ Öka resurserna till stärkt samverkan kring ADNT-frågor
- ✓ Bekämpa brotten och brottens orsaker

- ✓ Barnen är vårt gemensamma ansvar

Utbildning

I Nacka sker en ökad etablering av friskolor. Från olika håll i Sverige rapporteras om hur etableringen av friskolor utarmar de kommunala skolornas möjligheter att bedriva sin verksamhet. Eftersom Nacka etablerar flera friskolor är det viktigt att lyfta perspektivet och att vi tar ansvar för de konsekvenser detta innebär. Forskning visar bl a att när det etableras friskolor tenderar det att tränga ut kommunala skolorna och skapa ökad segregation.

Den svenska skolans likvärdighet över tid är inte positiv. Nu behöver vi stoppa den negativa utvecklingen och vända skolans utveckling. För att göra det behöver vi begränsa det fria skolvalet och se över skolpengen som den är utformad. Det är inte hållbart att friskolor kan bedriva sin verksamhet på bekostnad av den kommunala. Det går inte att friskolor kan välja elever samtidigt som de kommunala tar ansvar för alla elevers skolgång och med samma ersättning fullfölja sitt ålagda samhällsansvar. Det fria skolvalet behöver också vara öppet och transparent och får inte systematiskt främja höga vinster i friskolan. Vi behöver skapa ett hållbart och transparent kösystem till skolan. Vi kan inte tränga undan vissa barn och ställa andra i kö från att de föds. Syskonförturen och närhetsprincip är viktiga delar.

I Nacka är det viktigt att vi bevakar dessa frågor då Nacka kommun tenderar att vilja att privatisera allt mer av skolverksamheten. Det kommunala ansvaret är långtgående och det ställer också krav och vilja att agera. Vi behöver våga stå upp för likvärdighet och minskad segregation i skolan och säga stopp till skolpengen och det fria skolvalet så som det ser ut.

Skolan är mer än bara regelrätt undervisning. Därför behövs en god miljö i och utanför klassrummen. Det är oacceptabelt att förskolor och skolor har brister i lokalerna. Dessutom behöver alla förskolor och skolor ha en god utemiljö med tillräckligt stora skolgårdar som stimulerar och uppmuntrar till rörelse. Det är också viktigt att stödfunktioner som skolbibliotek och elevhälsa finns på plats och har ordentliga resurser.

Att kunna det svenska språket är en nyckel för att komma in på arbetsmarknaden. Därför är SFI, svenska för invandrare, en annan viktig utbildningsinsats där nya invånare får möjlighet att erövra denna nyckel. Nacka behöver stärka och utveckla sin SFI-verksamhet så att fler får bättre förutsättningar att i framtiden ta de arbeten som erbjuds och vara med och bidra till samhället. Vi vill dessutom att kommunen startar en SFI-verksamhet i egen regi som ett komplement till de privata aktörerna.

- ✓ vi behöver satsa mer på skolan – mer pengar till skolan
- ✓ likvärdig skola minskad segregation

- ✓ säkerställ att ungdomar får tillräckliga kunskaper om den svenska partsmodellen
- ✓ fördelning av skolpengen sker så att friskolor får en lägre del av skolpengen till fördel för de kommunala skolorna som har ett lagstadgat samhällsansvar
- ✓ upplägget av det fria skolvalet ska begränsas och främja transparens, tydlig
- ✓ information samt ex syskonförtur
- ✓ ett fritt och rättvist skolval för alla elever
- ✓ Höj ersättningen till kommunala skolor
- ✓ Ge alla barn rätt att gå på fritids
- ✓ Slopa den fria etableringsrätten för friskolor
- ✓ Minska barngrupperna i förskolan
- ✓ Ge alla barn rätt till heltid i förskolan
- ✓ Skapa stimulerande och hälsosamma miljöer både i skolan och på skolgårda
- ✓ Verka för att det ska finnas elevhälsoteam tillgängliga på skolorna
- ✓ Införa ett kommunal SFI-verksamhet
- ✓ Fler utbildningsmöjligheter under livet
- ✓ Kommunal hemköpsrätt när ägarförhållanden hos huvudmannen ändras

Fritid, idrott och friluftsliv

Det har länge varit Nacka kommuns linje att idrottsanläggningar ska anläggas centralt. Som redan framgått, är Nacka en splittrad kommun både geografiskt och socioekonomiskt. Som det ser ut idag finns det exempel på barn som blivit anvisade träningstid lång ifrån där de bor. De barn som inte kan få skjuts med bil tvingas till c:a 4

timmars kollektivt resande till sin träning. Denna ordning vänder vi socialdemokrater oss starkt emot.

För 2030 och 2040 visar utredningarna på att det omfattande bostadsbyggandet i centrala Nacka innebär att antalet 7-20 åringar växer snabbast och skulle 2040 ha något fler i den aktuella åldern. Men då Nacka kommun annonserat att bostadsbyggandet kommer att dras ner till att endast utgöra hälften av tidigare planerat ifrågasätter vi planeringsunderlag och befolkningsprognoser som än idag ligger som grund för avgörande beslut, inte bara inom fritids och kulturområdet, utan hela samhällsplaneringen. Vi vill att

- ✓ Idrottande är möjlig för alla
- ✓ Nacka skall ha föreningslokaler som tillgodoser föreningslivets behov i respektive kommundel
- ✓ Införa aktivitetsstöd för socioekonomiskt utsatta områden
- ✓ Skapa idrottsytor för våra barn där våra barn är, befinner sig, rör sig
- ✓ Projektering av inomhushallar med godkända mått för elitspel i handboll, basket, innebandy
- ✓ Tillse längre öppettider på fritidsgårdar
- ✓ Nej till exploatering av mark för fritidsanläggningar i strid med gröna kilar, områden viktiga för närmiljön och för hotade arter.
- ✓ Stötta idrotts- och föreningslivet i dess integrationsarbete
- ✓ Bygga fler fritids- och idrottsytor
- ✓ Inrätta ett idrottsråd
- ✓ Inte låta människors privatekonomi begränsa möjligheten till fritidsaktiviteter
- ✓ Föreningslivet ska kunna använda Nacka kommuns anläggningar under kvällar och helger
- ✓ Möjliggöra mer spontanidrott och lek nära skolor och bostadsområden

- ✓ Utredda möjligheten att införa bemannad parklek på utvalda platser i Nacka
- ✓ Ge fritidsgårdarna möjlighet att erbjuda generösare öppettider utifrån lokala behov

Kultur

Kultur är en viktig del av våra gemensamma upplevelser och ska finnas där människor bor. Därför vill vi satsa på samlingslokaler i regi av ex vis Folkets Hus ute i bostadsområdena. Det ska vara lokaler som kan användas av de boende själva eller av kultur- och fritidsföreningar.

Pensionärsorganisationerna bjuder ofta på aktiviteter som bokcirklar, studie- och museibesök, musikunderhållning och kurser av olika slag. Vi vill väsentligt öka stödet till dem, så att de kan bryta människors ensamhet och bidra till en rikare vardag.

Vi vill se till att Nackas bibliotek snarast återgår i kommunal regi för att säkerställa att de kan fullfölja det bildnings- och demokratiuppdrag som enligt lag åvilar biblioteken. Inte minst kan biblioteken på ett aktivt sätt se till att barn och ungdomar får tillgång till språket genom att både läsa och skriva. Vi vill se att biblioteken har en bra samverkan med skolorna.

I Nacka ska ingen av ekonomiska skäl behöva avstå från att delta i kulturskolans aktiviteter. Kulturskolan ska vara tillgänglig, vare sig det gäller bred eller smal verksamhet. Höga avgifter får inte vara ett hinder för barn och ungdomar som vill ta del av musik eller teater.

Genom studiecirklar, kulturarrangemang, föreläsningar, debatter och uppsökande verksamhet skapar studieförbunden förutsättningar för att befästa och utveckla demokratin i vårt samhälle. Nacka kommun ska stärka, bredda och förankra folkbildningens roll genom studieförbunden och föreningslivet i stort. Vi vill

- ✓ Stärka bibliotekens roll i distanssamhället genom att erbjuda läs- och studieplatser för distansstudier, videomöten etc
- ✓ Utredda förutsättningar för ett kulturcafé med digital inriktning i Ektorp
- ✓ Utredda förutsättningar för ett kulturhus/Folkets hus med bibliotek på Västra Sicklaön

- ✓ Satsa på samlingslokaler såsom Folkets Hus i alla kommundelar och större bostadsområden
- ✓ Sänka avgifterna för kultur- och möteslokaler
- ✓ Göra fler lokaler tillgängliga för musikskola, kulturkurser och det fria kulturlivet
- ✓ Öka stödet till pensionärsorganisationerna
- ✓ Kommunens bibliotek ska bedrivas i kommunal regi
- ✓ Kultur och bildning öppnar dörrar

Natur

De allra flesta som bor i Nacka inklusive alla dem som söker sig till vår kommun framhåller den fantastiska naturen. Men denna natur är ofta mycket känslig, då Nacka måste betraktas som en kommun i innerskärsgården med en natur som formats under mycket lång tid och som genom alldeles för snabb exploatering kan förstöras för att ohjälpligt aldrig kunna återställas. Den exploatering vi tillåter nu, kommer kommande generationer att få leva med. I Nacka ska vi därför satsa på naturen, gröna områden, gröna kilar, strandpromenader och närheten till naturen. Vi behöver en hållbar infrastruktur och trafiksituation samt bygga varsamt. Här finns både grönska och vatten. Vi har möjlighet att påverka omfattning och gestaltning att vi bygger med miljön i fokus och med en hållbar infrastruktur. Vi tänker på våra barn och ungdomars framtid med förnuft och balans i utbyggnaden.

- ✓ Utredda och kartlägga insektspopulationer i Nacka
- ✓ Utredda lämpliga platser för stärkande insatser gällande biologisk mångfald
- ✓ Stärka den biologiska mångfalden genom att värna gröna kilar och våtmarker
- ✓ Arbeta för att hejda utbredningen av invasiva arter
- ✓ Inte exploatera artrika områden

- ✓ Inte exploatera ängs- eller betesmark
- ✓ Inrätta biotopskyddsområden
- ✓ Värna grön infrastruktur
- ✓ Återskapa Naturskolan
- ✓ Skapa en pollineringsvänlig kommun

Socialt ansvar

Nacka behöver en modern och hållbar socialtjänst. Socialtjänsten behöver komma närmare invånarna i Nackas olika kommundelar. När vi stärker den lokala demokratin kan vi också skapa lokalt förankrade kommundelskontor i kommundelarna. Då kan ett nära samarbete ske mellan socialtjänsten, bvc, skolhälsovården, förskola-skola, fritid, polis och civilsamhället. Detta behövs för att fånga upp problem innan de blir för stora.

Segregation, vi måste motverka segregationen som uppstår i vår kommun. För att lyckas med detta behöver vi sätta in insatser där de behövs. Fritidsgårdar, praktikplatser, idrottsytor, mötesplatser, föreningslokaler. Projekt som motverkar segregationen i kommunen.

- ✓ Vi vill se en stärkt strategi för att förebygga droger på skolor och runt om i samhället.
- ✓ Närmare samverkan för att ge stöd där det behövs
- ✓ Segregationen måste motverkas. Ta fram plan för hur detta görs på bästa sätt.
- ✓ Motverka segregation genom att säga nej till det fria skolvalet och skolpengen som den är utformad idag
- ✓ Stärka kvinnojourerna med ökade resurser
- ✓ Tillsäker att det finns tillgång till skyddade boenden för våldsutsatta
- ✓ Säkra goda arbetsvillkor inom socialtjänsten

- ✓ Utveckla en övergripande handlingsplan för suicidprevention
- ✓ Inrätta medborgarkontor
- ✓ Återinföra kommunens verksamhet för konsumentskydd

Äldre

Vi behöver förbättra insatser för äldre, särskilt inom äldreomsorgen och speciellt vid särskilda boenden. Det som särskilt skall uppmärksammas är likvärdigheten mellan yngre och äldre i fråga om tillgång till adekvat medicinsk diagnos och vård. Den medicinska kompetensen bör stärkas i äldreomsorgen och det bör säkerställas att det vid allvarlig sjukdom eller skada alltid är en läkare fysiskt närvarande för att ställa diagnos.

Det måste byggas hyresrätter som går att efterfråga om den gamla bostaden inte är funktionell, om villan är för stor eller flerbostadshuset saknar hiss. Dessa hyresrätter måste ha en rimlig hyra, som de som lever på sin pension har råd med. Vi vill också att boenden för äldre byggs så att de är integrerade i Nackas olika centrum. Detta gör det enklare för de boende att sköta ärenden, träffa vänner och bekanta och ha nära till sjukvård och annan service.

Det är viktigt att personalen har den kompetens som krävs för att på bästa sätt ta hand om Nackas äldre. Därför vill vi höja kompetenskraven inom äldreomsorgen och är beredda att tillskjuta resurser för att uppnå det. Det är nödvändigt att personalen och brukarna kan kommunicera, och därför vill vi prioritera språkkunskaper.

Vi vill motverka ensamhet och psykisk ohälsa hos äldre. I Nacka ska det vara enkelt för alla att hitta relationella sammanhang som är meningsfulla. Vi vill göra det möjligt för äldre att känna samhörighet och i en positiv bemärkelse vara medverkande. Vi vill att deras erfarenheter och engagemang ska tas till vara genom att utveckla mötesplatser mellan äldre och yngre.

Att ha behov av såväl vård och omsorg som medicinska insatser gör en människa mycket sårbar och beroende av andra människor. Kommunens äldreomsorg måste organiseras och genomföras i nära samverkan med de insatser som ges av regionen, såsom läkarvård, medicinföreskrivningar, kortare eller längre vistelser på sjukhus och återflytt hem med hemtjänst eller till vård och omsorgsboende. Denna kedja av insatser måste vara förutsägbar, välplanerad och trygg för den äldre. Kommunens medicinska kompetens på ledningsnivå bör stärkas.

- ✓ Alla äldreboenden bör ha en fast läkare
- ✓ Satsa på att ungdomar får praktisera inom hemtjänsten och på äldreboenden. Skapa ett "äldrelyft" som gör yrket attraktivt bland unga
- ✓ Den viktiga länken mellan slutna medicinsk vård och kommunal äldreomsorg bör stärkas i syfte att på bästa sätt ta emot färdigbehandlade äldre i kommunen, allt i syfte att undvika att vederbörande åter hamnar i sjukvården
- ✓ Förbättra arbetsvillkoren och höj kompetensen bland äldreomsorgens personal
- ✓ En äldreomsorg i världsklass
- ✓ Avskaffa delade turer inom äldreomsorgen
- ✓ Arbeta för att motverka ensamhet och psykisk ohälsa bland äldre
- ✓ Utveckla tillgången till social verksamhet som erbjuds för äldre
- ✓ Öka stödet till pensionärsorganisationerna
- ✓ Införa en nollvision för fallolyckor
- ✓ Införa en fast omsorgskontakt i äldreomsorgen
- ✓ Återinföra ett kommunalt alternativ i hemtjänsten

Politik för arbete och företagande

Vi vill se satsningar med särskilt fokus på ungdomsarbetslösheten och kvinnor. Utöka Arbetsförmedlingens möjligheter att anvisa arbetslösa till reguljär utbildning som en arbetsmarknadsutbildning, detta behöver ske i samverkan med kommunen. Samverka med kommunen för att skapa attraktiva arbetstillfällen för ungdomar exempelvis inom äldreården. Det kan ske genom praktik, validering eller via utbildning.

Samverkan i kommunen behöver stärkas och fler insatser behöver tas fram. Vi anser att kommunen ska erbjuda ungdomar sommarjobb. Satsa på vuxenutbildning och skapa fler arbetstillfällen i kommunen.

Om barn inte ser sina föräldrar gå till jobbet och få en lön, och dessutom går i en skola där de inte får det stöd och den kunskap man behöver i arbetslivet, är risken större att de lockas in i kriminalitet. Därför vill vi

- ✓ Utöka kommunens möjligheter att ta emot arbetssökande för utbildningar. reguljär utbildning och praktik samt arbeta aktivt för att skapa fler arbetstillfällen.
- ✓ Höj kvaliteten och bygg ut platserna på SFI
- ✓ Sommarjobb till ungdomar
- ✓ Samverka med kommunens egna verksamheter och privata företag för att skapa praktikplatser och platser där ungdomar och arbetslösa får en möjlighet att komma in i yrkeslivet.
- ✓ CV skola för de som behöver, kan vara digital, kan också kopplas till återfallsförebyggande verksamhet.
- ✓ Satsa på vuxenutbildning och Yrkesvux
- ✓ Alla jobb ska vara trygga jobb
- ✓ Införa rätt till heltid som norm i kommunalt finansierad verksamhet
- ✓ Skapa bättre förutsättningar för småföretagen
- ✓ Införa sommarjobbgaranti för alla unga mellan 16 och 18 år